

โปรแกรมการพัฒนาด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงสำหรับครู

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

Program to the Development on Authentic Assessment for Teachers

under the Mahasarakham Primary Educational Service Area Office 1

วรกมล สุนทะโรจน์*¹ พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ²

Worakamon Soontharot*¹ Pacharawit Chansirisira²

(Received: 2024-04-24; Revised: 2024-06-12; Accepted: 2024-06-13)

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงสำหรับครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 และ 2) พัฒนาโปรแกรมการพัฒนาด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงสำหรับครู งานวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูผู้สอน จำนวน 292 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และดัชนีความต้องการจำเป็น ระยะที่ 2 พัฒนาโปรแกรมการพัฒนาด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงสำหรับครู โดยการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล จำนวน 6 คน จาก 3 สถานศึกษาที่มีแนวปฏิบัติที่ดี เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโปรแกรม สถิติที่ใช้ คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงสำหรับครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุดคือ ด้านการกำหนดเครื่องมือการประเมิน 2) โปรแกรมการพัฒนาด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงสำหรับครู ที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วย 4 โมดูล รวมระยะเวลา 80 ชั่วโมง ซึ่งมีผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโปรแกรมจากผู้ทรงคุณวุฒิ อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: การพัฒนาครู, การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง

¹ นิสิตหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
Master of education, Department of Educational Research and Development, Faculty of Education,
Maha Sarakham University.

² รองศาสตราจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
Associate professor, Department of Educational Research and Development, Faculty of Education,
Maha Sarakham University.

* Corresponding author; e-Mail address: 65010581050@msu.ac.th

---

Abstract

The purposes of the research were 1) investigate the current situation, desired conditions, and necessary requirements for the Development on Authentic Assessment for Teachers under the Mahasarakham Primary Educational Service Area Office 1 2) Develop a program to the Development on Authentic Assessment for Teachers. The research was performed in 2 phases as follows. Phase 1: The current condition, the desirable condition, and the need for the Development on Authentic Assessment for Teachers. The sample group was consisted of 292 teachers by stratified random sampling. The research tool was a questionnaire. The statistics used in the quantitative data analysis were mean, standard deviations and priority needs index. For Phase 2, the program is Development on Authentic Assessment for Teachers. The research had interview 6 informants from 3 educational institutions with best practices. Tools include interview form and assessment of program suitability and feasibility, and statistical analyses involve means and standard deviations.

The results were as follows: 1) The current situation was overall at a high level. The desired conditions was overall at a highest level and needed assessment highest was determining assessment tools. 2) Program to the Development on Authentic Assessment for Teachers consisted of 4 modules. Results total duration 80 hours. The results of assessing appropriateness and feasibility of the program from experts were at highest level.

Keyword: The Development for Teacher, Authentic Assessment

บทนำ

การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม จึงนับเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม จริยธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และเป็นกระบวนการที่จะช่วยให้คนได้พัฒนาตนเองให้รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง พัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถตลอดช่วงชีวิต รวมทั้งได้รับการเรียนรู้และประสบการณ์พื้นฐานในการประกอบอาชีพ สามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา. 2551) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพนั้นต้องพัฒนาบุคคลซึ่งถือว่ามีความสำคัญ นั่นคือ “ครู” ปัจจุบันเป็นยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยีและข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ส่งผลให้การศึกษาสภาพในปัจจุบันมีปัญหาสำคัญในการพัฒนาครู (คือ สมรรถนะที่ 1 การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ (Curriculum and Learning Management) ตัวบ่งชี้ที่ 5 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ได้แก่ วิธีการวัดและประเมินผล การสร้างและนำเครื่องมือวัดและประเมินผล การวัดและประเมินผลผู้เรียนตามสภาพจริงและการนำผลการประเมินการเรียนรู้มาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2556)

การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง เป็นการประเมินผลจากการปฏิบัติงานหรือกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยงานหรือกิจกรรมที่มอบหมายให้ผู้เรียนปฏิบัติจะเป็นงานหรือสถานการณ์ที่เป็นจริง (Real life) หรือใกล้เคียงกับชีวิตจริง จึงเป็นงานที่มีสถานการณ์ซับซ้อน (Complexity) และเป็นองค์รวม (Holistic) มากกว่างานปฏิบัติในกิจกรรมการเรียนทั่วไป แสดงความสามารถในการแก้ปัญหาและการแสดงออกที่เกิดจากการปฏิบัติในสภาพจริง ซึ่งส่งผลให้ผู้เรียนเรียนรู้จากการกระทำมากขึ้น มีความสนใจในบทเรียนมากขึ้น (Wiggins. 1989) ทั้งนี้ตามแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2566 – 2570 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 กำหนดกลยุทธ์ที่ 3 ยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 กำหนดเป้าประสงค์เชิงกลยุทธ์ ข้อที่ 6 ว่าสถานศึกษา สามารถจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และมีระบบการวัดและประเมินผลเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน (Assessment for Learning) ด้วยวิธีการที่หลากหลาย ยึดหยุ่นตอบสนองต่อความถนัดและความสนใจของผู้เรียน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เป็นรายบุคคล (Personalized Learning) (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1. 2565)

จากความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นผู้รับผิดชอบงานด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในสถานศึกษาโดยตรง และเนื่องจากครูผู้สอนส่วนใหญ่ยังขาดทักษะที่จำเป็นในการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง ขาดความรู้เรื่องการวัดและประเมินผลการศึกษา รวมถึงการใช้วิธีการวัดและประเมินผลโดยการใช้แบบทดสอบแบบเลือกตอบมาใช้ในการวัดและประเมินผลกับผู้เรียนเป็นส่วนใหญ่ วิธีการวัดและประเมินผลไม่

มีความหลากหลายตามสภาพที่แท้จริงของผู้เรียน ทำให้ไม่สามารถนำผลการเรียนไปพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคลได้อย่างเต็มศักยภาพ ได้ตระหนักถึงการพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษา จึงมีความสนใจที่จะศึกษาการสร้างและพัฒนาโปรแกรมด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงสำหรับครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงสำหรับครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1
2. เพื่อพัฒนาโปรแกรมการพัฒนาด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงสำหรับครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง โปรแกรมการพัฒนาด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงสำหรับครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research Design) ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดระยะเวลาดำเนินการวิจัยออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงสำหรับครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 1,203 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1. 2565)
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ปีการศึกษา 2566 ซึ่งผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (บุญชม ศรีสะอาด และคณะ, 2561) จำนวนทั้งสิ้น 292 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 เป็นการสอบถามข้อมูลพื้นฐานผู้ตอบ แบบตรวจสอบรายการ (Check List)
- ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามระดับสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ เป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence : IOC) ผ่านเกณฑ์ทั้ง 38 ข้อ โดยมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.80 ถึง 1.00 มีค่าอำนาจจำแนก ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง

คะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item Total Correlation) ของแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน มีค่า 0.26-0.63 และของแบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์ มีค่า 0.29-0.62 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน เท่ากับ 0.95 และของแบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์ เท่ากับ 0.91 ตามลำดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

จัดส่งหนังสือขอความร่วมมือไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง พร้อมแบบสอบถามและส่งทางระบบออนไลน์ (Google forms)

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่และหาร้อยละ
2. ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วแปลความหมายของค่าเฉลี่ย โดยมีเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554)

4.51-5.00 มีการปฏิบัติประเด็นนั้นในปัจจุบันและที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด

3.51-4.50 มีการปฏิบัติประเด็นนั้นในปัจจุบันและที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก

2.51-3.50 มีการปฏิบัติประเด็นนั้นในปัจจุบันและที่พึงประสงค์อยู่ในระดับปานกลาง

1.51-2.50 มีการปฏิบัติประเด็นนั้นในปัจจุบันและที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อย

1.00-1.50 มีการปฏิบัติประเด็นนั้นในปัจจุบันและที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์ด้วยการประเมินความต้องการจำเป็น (Needs Assessment) หาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (Priority Needs Index) เพื่อจัดลำดับความต้องการจำเป็น โดยใช้สูตร Modified Priority Needs Index (PNI_{Modified}) เพื่อจัดลำดับความต้องการจำเป็น (สุวิมล ว่องวาณิช, 2562)

ระยะที่ 2 พัฒนาโปรแกรมการพัฒนาด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงสำหรับครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ในการศึกษาสถานศึกษาที่มีแนวทางการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงสำหรับครู ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน ครูหัวหน้ากลุ่มงานการบริหารงานวิชาการจำนวน 3 คน รวมเป็นผู้ให้ข้อมูล 6 คน จาก 3 สถานศึกษาที่มีแนวทางการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลซึ่งเป็นทรงคุณวุฒิ ในการประเมินโปรแกรมด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงสำหรับครู ได้แก่ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวิจัยและประเมินผล ผู้บริหารสถานศึกษา และศึกษานิเทศก์ รวมเป็นผู้ให้ข้อมูล 5 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสถานศึกษาที่มีแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสัมภาษณ์ (Interview Form) ซึ่งสร้างขึ้นมาจากการศึกษาองค์ประกอบด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง 4 องค์ประกอบ รวมทั้งผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นมาสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์โดยข้อคำถามประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์ เกี่ยวกับการพัฒนาด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงสำหรับครู

ขั้นตอนที่ 2 การประเมินโปรแกรมโดยผู้ทรงคุณวุฒิ เครื่องมือที่ใช้คือ แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโปรแกรมการพัฒนาด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 เป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสถานศึกษาที่มีแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือราชการจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามถึงผู้ให้ข้อมูลเพื่อขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูล และติดต่อประสานงานกับผู้ให้ข้อมูล
2. ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง โดยใช้แบบสัมภาษณ์ และเก็บข้อมูลโดยการจดบันทึกและใช้เครื่องบันทึกเสียง
3. ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาเรียบเรียงและวิเคราะห์ เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการสร้างโปรแกรมการพัฒนาด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงต่อไป

ขั้นตอนที่ 2 การประเมินโปรแกรมโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโปรแกรม
2. ผู้วิจัยนำโปรแกรมการพัฒนาด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงสำหรับครูเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโปรแกรม
3. ได้โปรแกรมการพัฒนาด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงสำหรับครู

การวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสถานศึกษาที่มีแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากแบบบันทึกการสัมภาษณ์มาเรียบเรียง จัดระเบียบข้อมูล จัดกลุ่มเนื้อหาตามองค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อย โดยเทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ
2. ร่างโปรแกรมและแบบประเมินโปรแกรม นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความเรียบร้อยแล้วปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาโปรแกรม และประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโปรแกรม ดำเนินการดังนี้

นำผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโปรแกรมการพัฒนาด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงสำหรับครู โดยผู้ทรงคุณวุฒิ หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมาย (บุญชม ศรีสะอาด, 2543) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง โปรแกรมการพัฒนา มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง โปรแกรมการพัฒนา มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง โปรแกรมการพัฒนา มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง โปรแกรมการพัฒนา มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง โปรแกรมการพัฒนา มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

กรอบแนวคิด

การวิจัย เรื่อง โปรแกรมการพัฒนาด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงสำหรับครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง National Council on Measurement in Education (1990) ; Linh (2021) ; นวลจิตต์ เขาวีกรติพงษ์ และคณะ (2544) ; สมนึก ภัทธีธานี (2544) ; จรรย์ คำยัง (2544) ; กรมวิชาการ (2545) ; พิเชิต ฤทธิ์จรรณู (2556) และ หน่วยศึกษานิเทศก์สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2556) สรุปดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีในการวิจัย

ผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง โปรแกรมการพัฒนาด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงสำหรับครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 สรุปผลการวิจัย ได้ดังต่อไปนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็น พบว่า

ตาราง 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น และลำดับความต้องการจำเป็น

องค์ประกอบ ของการวัด และประเมินผลตาม สภาพจริงสำหรับครู	สภาพปัจจุบัน (D)			สภาพที่พึงประสงค์ (I)			PNI _{modified} (I-D/D)	ลำดับความ ต้องการ จำเป็น
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล		
1. กำหนดวัตถุประสงค์ และเป้าหมายการ ประเมิน	3.75	0.45	มาก	4.58	0.59	มากที่สุด	0.22	4
2. ด้านการกำหนด เครื่องมือการประเมิน	3.49	0.54	ปาน กลาง	4.67	0.55	มากที่สุด	0.34	1
3. กำหนดเกณฑ์ในการ ประเมิน	3.55	0.59	มาก	4.67	0.57	มากที่สุด	0.32	2
4. การนำผลการประเมิน ไปใช้	3.46	0.61	ปาน กลาง	4.55	0.58	มากที่สุด	0.31	3
รวม	3.56	0.55	มาก	4.62	0.57	มากที่สุด	0.30	-

เมื่อ I (Important)

หมายถึง

สภาพที่พึงประสงค์

D (Degree of success)

หมายถึง

สภาพปัจจุบัน

จากตาราง 1 พบว่า

สภาพปัจจุบันการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงสำหรับครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายการประเมิน ($\bar{X} = 3.75$) สภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการกำหนด

เครื่องมือการประเมิน ($\bar{X} = 4.67$) และกำหนดเกณฑ์ในการประเมิน ($\bar{X} = 4.67$) และลำดับความต้องการจำเป็นที่มากที่สุด คือ ด้านการกำหนดเครื่องมือการประเมิน ($PNI_{\text{modified}} = 0.34$)

ระยะที่ 2 การพัฒนาโปรแกรมการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงสำหรับครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

ตอนที่ 1 ศึกษาสถานศึกษาที่มีแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) มีผลการศึกษาด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง จากการสัมภาษณ์สถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) จำนวน 6 คน จาก 3 โรงเรียน โดยใช้การเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) ปรากฏผลรายละเอียด

1. การกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายการประเมิน สรุปได้ว่า สถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) มีการดำเนินการส่งเสริมครูด้านการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายการประเมิน ด้วยกระบวนการส่งเสริมให้ครูกำหนดสิ่งที่ต้องการประเมินให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้สาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ กำหนดวัตถุประสงค์การประเมินให้ครอบคลุมทั้งทางด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติของผู้เรียน พัฒนาด้านการกำหนดสิ่งที่ต้องการประเมิน โดยการฝึกอบรม การเรียนรู้จากผู้มีประสบการณ์ มีการติดตามการปฏิบัติงาน มีการนำเสนอ และร่วมกันกำหนดวัตถุประสงค์การประเมิน

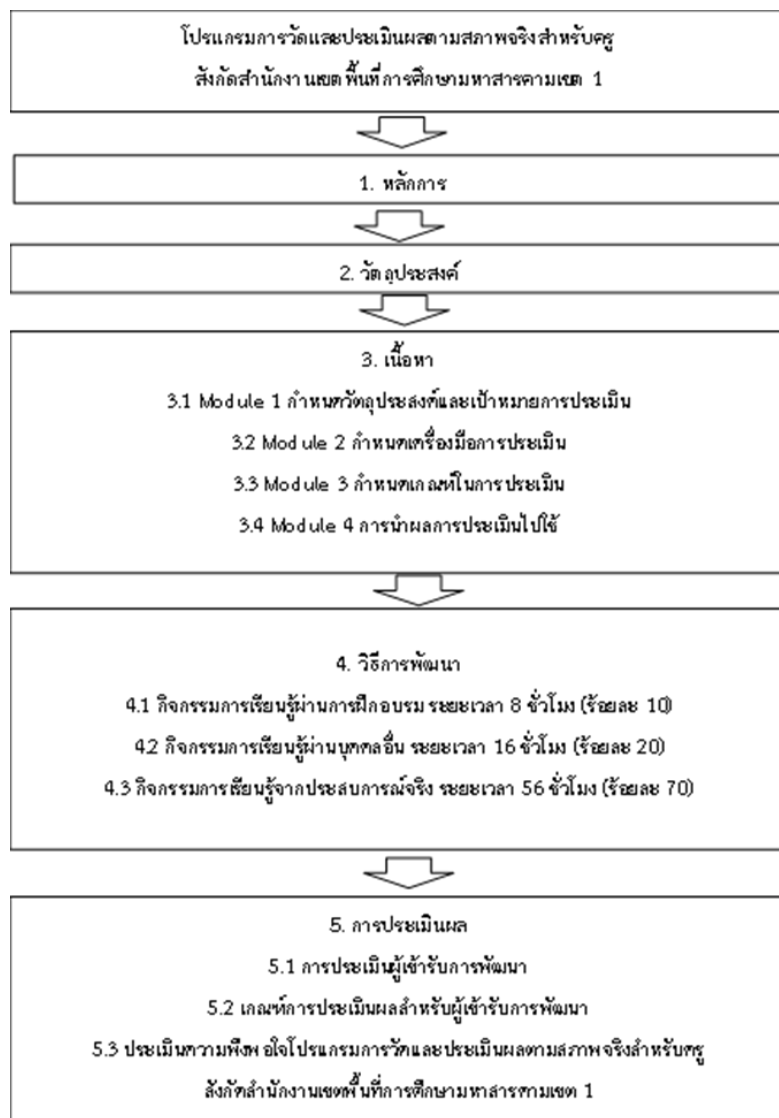
2. การดำเนินการกำหนดเครื่องมือการประเมิน สรุปได้ว่า สถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) มีการดำเนินการส่งเสริมครูด้านการกำหนดเครื่องมือการประเมิน ด้วยกระบวนการส่งเสริมให้ครูมีการฝึกอบรมครูจากวิทยากรภายนอก เพื่อมาให้ความรู้เรื่องการกำหนดเครื่องมือการประเมินที่หลากหลาย นำข้อเสนอแนะมาพัฒนาเครื่องมือการประเมินตามสภาพจริงของผู้เรียน พัฒนาความรู้เรื่องการออกแบบ การเลือกใช้เครื่องมือในการประเมินตามสภาพจริงของผู้เรียนให้ตรงกับวัตถุประสงค์ของการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ เลือกใช้เครื่องมือการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย ให้ครูผู้สอนได้ให้ผู้เรียน เพื่อนผู้เรียน หรือผู้ปกครอง เข้ามามีส่วนร่วมในการประเมิน

3. การกำหนดเกณฑ์ในการประเมิน สรุปได้ว่า สถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) มีการดำเนินการส่งเสริมครูด้านการกำหนดเกณฑ์การประเมิน ด้วยกระบวนการส่งเสริมให้คณะครูร่วมกันกำหนดเกณฑ์เพื่อให้เป็นไปในทางเดียวกันผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดหรือรับรู้เกณฑ์การประเมิน เกณฑ์การประเมินครูผู้สอนจะต้องมีการจัดทำในแผนการจัดการเรียนรู้ ครูผู้สอนกำหนดรายละเอียดของชิ้นงาน กำหนดเกณฑ์การประเมินให้เหมาะสมตามวัตถุประสงค์ของการประเมินให้ชัดเจน ระบุขั้นตอนการวัด กำหนดการประเมินผล กำหนดรายละเอียดของชิ้นงาน พัฒนาด้านการกำหนดเกณฑ์การประเมิน โดยได้รับความรู้จากผู้มีประสบการณ์

4. การนำผลการประเมินไปใช้ สรุปได้ว่า สถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) มีการดำเนินการส่งเสริมครูด้านการนำผลการประเมินไปใช้ ด้วยกระบวนการส่งเสริมให้ครูเข้ารับ

การฝึกอบรม สัมมนาและหมั่นศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ รวมถึงการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อให้การประเมินถูกต้องและเหมาะสม มีการทดลองใช้เครื่องมือการวัดและประเมินผลแล้วนำมาปรับปรุงพัฒนาคุณภาพเครื่องมือ ครูทราบถึงคุณภาพของเครื่องมือ และมีการจัดอบรมการออกแบบ ปรับปรุง คุณภาพเครื่องมือ มีการนำผลการประเมินผู้เรียนตามสภาพจริงมาสะท้อนกัน เพื่อร่วมกันพิจารณาถึงพฤติกรรมของผู้เรียนที่ควรส่งเสริมและควรพัฒนา จัดระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อเก็บข้อมูลด้านการวัดและประเมินผล มีการสนับสนุนให้ครูผู้สอนวัดและประเมินผลด้วยจรรยาบรรณ

ตอนที่ 2 การพัฒนาโปรแกรม และประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโปรแกรม พบว่ามีทั้งหมด 4 Module ดังภาพประกอบที่ 2

ภาพประกอบ 2 โปรแกรมการพัฒนาด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงสำหรับครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรวจสอบยืนยัน ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโปรแกรมมีจำนวน 5 คน ปรากฏดังตาราง 2

ตาราง 2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของโปรแกรม

รายการประเมิน	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. หลักการ	5.00	0.00	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด
2. วัตถุประสงค์	5.00	0.00	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด
3. เนื้อหา	4.75	0.39	มากที่สุด	4.75	0.47	มากที่สุด
4. วิธีการพัฒนา	4.93	0.15	มากที่สุด	4.73	0.48	มากที่สุด
5. การวัดและประเมินผล	4.93	0.15	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
รวม	4.92	0.14	มากที่สุด	4.82	0.37	มากที่สุด

จากตาราง 2 พบว่า โปรแกรมการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงสำหรับครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคามเขต 1 โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.92$) และโดยรวมมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.82$)

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงสำหรับครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1

ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงสำหรับครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีค่าสูงที่สุด คือ กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายการประเมิน สอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (2564) กำหนดมาตรฐานตำแหน่งสำหรับข้าราชการครู ด้านการจัดการเรียนรู้ให้สร้างหรือพัฒนาหลักสูตร โดยการจัดทำรายวิชาและหน่วยการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดหรือผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตร ให้ผู้เรียนได้พัฒนาสมรรถนะ และการเรียนรู้เต็มศักยภาพ ร่วมกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลาย เหมาะสม และสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ให้ผู้เรียนพัฒนาการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ผลการศึกษาสภาพที่พึงประสงค์ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีค่าสูงที่สุด คือ ด้านการกำหนดเครื่องมือการประเมินและการกำหนดเกณฑ์การประเมิน สอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2566) กำหนดแนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตัวชี้วัดระหว่างทาง ตัวชี้วัดปลายทาง และเกณฑ์การตัดสินผลการ

เรียน ให้สถานศึกษากำหนดสถานศึกษาสามารถดำเนินการได้ดังนี้ ตัวชี้วัดระหว่างทาง เป็นตัวชี้วัดที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และเน้น การประเมินในระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่เป็นการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนเป็นหลัก และตัวชี้วัดปลายทาง เป็นตัวชี้วัดที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นที่การ ประเมินผลลัพธ์สุดท้ายที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียนด้วยการใช้เครื่องมือการประเมินที่หลากหลาย เน้นการวัดและประเมินผลจากการปฏิบัติ และผลการศึกษาความต้องการจำเป็น พบว่า ความต้องการจำเป็นที่มากที่สุด ลำดับที่ 1 ด้านการกำหนดเครื่องมือการประเมิน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ด้วยเป้าหมายสำคัญของกระบวนการจัดการเรียนรู้ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้พัฒนาทั้งด้าน ความรู้ ทักษะ และเจตคติ ซึ่งครูผู้สอนจำเป็นต้องออกแบบเครื่องมือวัดและประเมินผลที่เหมาะสม สอดคล้อง กับวัตถุประสงค์ของกระบวนการจัดการเรียนรู้ เพื่อสะท้อนถึงคุณภาพการจัดการเรียนรู้อีกด้วย โดยครูผู้สอนมีความประสงค์ให้มีการพัฒนา ด้านการกำหนดเครื่องมือการประเมินในระดับสูงที่สุด พร้อมทั้งนำกระบวนการพัฒนาโปรแกรมมาเพื่อพัฒนากระบวนการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียน และการตัดสินใจผลการเรียนต่อไป สอดคล้องกับตุนุพล กาญจนะกันโห (2560) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาแนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 2 ผลของการลำดับความต้องการจำเป็นเรียงจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ด้านการกำหนดวิธีการและเครื่องมือวัดและประเมินผล ด้านการกำหนดเวลาและสถานที่วัดและประเมินผล และด้านการกำหนดผู้วัดและประเมินผลตามลำดับ ซึ่งมีความสอดคล้องกับศุภมาส ชุมแก้ว (2561) ได้ศึกษาความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการรู้เรื่องการเรียนรู้ของครู พบว่า ความต้องการจำเป็นที่เป็นปัญหาเร่งด่วนที่สุด คือ การเลือกวิธีการประเมิน และยังสอดคล้องกับ Refnaldi, Zaim and Moria (2017) ได้ศึกษาความต้องการของครูในการประเมินตามสภาพจริงเพื่อประเมินทักษะการเขียนในระดับเกรด 7 ของโรงเรียนมัธยมต้นในเตลุก กวนตัน สรุปได้ว่า ครูมีความต้องการจำเป็นในการประเมินตามสภาพจริงสูงที่สุด คือ การใช้เครื่องมือที่หลากหลาย เช่น การเขียนตัวอย่าง การเขียนกระบวนการ ผลงาน ผลงานการประเมิน วารสาร และโครงการ/นิทรรศการ

2. โปรแกรมการพัฒนา ด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงสำหรับครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 มีองค์ประกอบดังนี้ 1) หลักการ 2) วัดดูประสงค์ 3) เนื้อหา 4) วิธีการพัฒนา และ 5) การประเมินผล ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่าโดยรวมมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด และมีความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด เป็นเพราะว่าโปรแกรมการพัฒนา ด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง สำหรับครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 จะมีส่วนช่วยในการพัฒนา ด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงสำหรับครู และการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาผ่านวิธีการพัฒนา มาแล้วนั้นจะทำให้ครูเป็นบุคคลากรที่มีประสิทธิภาพตามหลักการพัฒนาครู 70 : 20 : 10 เป็นการพัฒนาศักยภาพโดยมีสัดส่วน ได้แก่ 70 คือ การเรียนรู้จากประสบการณ์จริง 20 คือ การเรียนรู้ผ่านบุคคลอื่น และ 10

คือ การเรียนรู้ผ่านการฝึกอบรม โดยองค์ประกอบของโปรแกรมมีความสอดคล้องกับชัยพร กาบบัว และสุรเชต น้อยฤทธิ์. (2565) ได้ศึกษาการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา อุบลราชธานี อำนาจเจริญ โดยได้กำหนดองค์ประกอบโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา อุบลราชธานี อำนาจเจริญ ประกอบด้วย 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) วิธีการพัฒนา 5) การวัดและประเมินผล ผลการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ มีความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้และความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ยังสอดคล้องกับไฉไลศรี เพชรใต้ และเพชรวิทย์ จันทร์ศิริศิริ. (2563) ผลการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูประถมศึกษาที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย 2 ส่วนคือ โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูประถมศึกษา และคู่มือการใช้โปรแกรม โดยมีองค์ประกอบของโปรแกรม คือ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) การวางแผนและวิธีพัฒนา และ 5) การประเมินผล ผลการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ มีความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้และความเหมาะสมในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับอภิชา วิชาชัย (2564) ได้ศึกษาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ประกอบด้วย 5 ส่วน ได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) วิธีการพัฒนา และ 5) การประเมินผลติดตามผล ผลการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ มีความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้และความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 1 ควรส่งเสริมการนำโปรแกรมการพัฒนาด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงสำหรับครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 1 ไปใช้ในสถานศึกษาเพื่อให้ความรู้ สร้างความเข้าใจ เพิ่มทักษะ และเจตคติ แก่ครูผู้สอน ตลอดจนมีการติดตามผลการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เป็นรูปธรรม เกิดประโยชน์แก่การพัฒนาผู้เรียน การพัฒนาครู การพัฒนาสถานศึกษา และการศึกษาต่อไป

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษา ควรนำโปรแกรมการพัฒนาด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง สำหรับครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 1 ดำเนินการเพื่อพัฒนาครูผู้สอนในสถานศึกษาด้วยกระบวนการส่งเสริมที่หลากหลาย เหมาะสม และนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนากระบวนการพัฒนาครูในสถานศึกษา เพื่อเกิดประโยชน์แก่การพัฒนาผู้เรียน การพัฒนาครู การพัฒนาสถานศึกษาและการศึกษาต่อไป

1.3 ครูหัวหน้ากลุ่มงานบริหารงานวิชาการและครูผู้สอน ได้ทราบถึงองค์ประกอบของการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงของผู้เรียน เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนากระบวนการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงของผู้เรียน เพื่อให้สามารถพัฒนาและตัดสินผลการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการเปรียบเทียบสภาพการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงสำหรับครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ในสถานศึกษาต่างขนาดกัน

2.2 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อสภาพการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงสำหรับครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

2.3 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิภาพ และประสิทธิผลที่เกิดจากการนำโปรแกรมการพัฒนาด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงสำหรับครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ไปใช้ในการพัฒนาครู

เอกสารอ้างอิง

- ไฉไลศรี เพชรใต้ และเพชรวิทย์ จันท์ศิริสิริ. (2563). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยวิทยาเชิงพุทธ*, 5(11), 170-184. <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/JSBA/article/view/247062>
- ชัยพร กาบบัว และสุรเชต น้อยฤทธิ์. (2565). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา อุบลราชธานี อำนาจเจริญ. *วารสารพุทธปรัชญาวิวัฒน์*, 6(2), 132-146. <http://ojs.mbu.ac.th/index.php/jbpe/article/view/1908>
- เชิดเกียรติ แก้วพวง. (2563). การพัฒนาแนวทางการพัฒนาครูด้านการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 24. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม]. https://khoon.msu.ac.th/_dir/fulltext/2021/01/Cherdkiat_Kaewpuang17.pdf
- ดนุพล กาญจนะกันโห. (2560). การพัฒนาแนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม]. <https://khoon.msu.ac.th/fulltextman/full4/danupon11929/titlepage.pdf>
- บุญชม ศรีสะอาด และคณะ. (2561). *พื้นฐานการวิจัยการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 8). ตักสิลาการพิมพ์.

- ศุภมาส ชุมแก้ว. (2561). การประเมินความต้องการจำเป็นการรู้เรื่องการประเมินของครู. *วารสารวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์*, 29(1), 88-94.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2562). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น* (พิมพ์ครั้งที่ 4). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต1. (2565). *แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2566-2570 ของ สพป.มหาสารคาม เขต 1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต 1. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2566). สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ ศธ 04010/ว 1543 เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับตัวชี้วัดระหว่างทางและตัวชี้วัดปลายทางตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และแนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตัวชี้วัดระหว่างทางตัวชี้วัดปลายทาง และเกณฑ์การตัดสินผลการเรียน. 23 มิถุนายน 2566.*
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา. (2551). *พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551. สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา.*
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา. (2564). *คำสั่งสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่ ศธ 0206.4/ว 3 เรื่อง มาตรฐานตำแหน่งและมาตรฐานวิทยฐานะของครูและบุคลากรทางการศึกษา. 26 มกราคม 2564.*
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2556). *รายงานการวิจัยและพัฒนานโยบายการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา. พริกหวานกราฟฟิค.*
- อภิชา วิชาชัย. (2564). *การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 3. [วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม].* <http://202.28.34.124/dspace/bitstream/123456789/862/1/62010586069.pdf>
- Azim, S. and Khan, M. (2012). Authentic Assessment: An Instructional Tool to Enhance Students Learning. *Academic Research International*, 2(3), 314-320. https://ecommons.aku.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1008&context=pakistan_ied_pdcc
- Muephy, V., Fox, J., Freema, F. & Hughes, N. (2017). "Keeping It Real": A Review of the Benefits, Challenges and Steps Towards Implementing Authentic Assessment. *AISHE-J*, 9(3), 3231-32313. <https://ojs.aishe.org/index.php/aishe-j/article/view/280/>
- Refnaldi, R., Zaim, M. & Moria, E. (2017). Teachers' Need for Authentic Assessment to Assess Writing Skill at Grade VII of Junior High Schools in Teluk Kuantan. *Advances in Social Science, Education and Humanities Research (ASSEHR)*, 110, 179-185. <http://doi.org/10.2991/iselt-17.2017.32>